

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 2.6.2016 r.
COM(2016) 53 final/2

2016/0031 (COD)

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2016) 53 final of 16.2.2016.

Concerns the Polish language version.

The words "and non-binding instruments" were omitted in the title.

The text shall read as follows:

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie ustanowienia mechanizmu wymiany informacji w odniesieniu do umów
międzyrządowych i instrumentów niewiążących w dziedzinie energii między państwami
członkowskimi a państwami trzecimi i uchylająca decyzję nr 994/2012/UE**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2016) 27 final}

{SWD(2016) 28 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Przyczyny i cele wniosku

W strategii na rzecz unii energetycznej (COM (2015) 80) stwierdzono, że: „ważnym elementem służącym zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego (w szczególności w odniesieniu do gazu) jest pełna zgodność umów dotyczących zakupu energii od państw trzecich z prawem UE”. W tym samym duchu Rada Europejska w swoich konkluzjach z dnia 19 marca 2015 r. wezwwała również do „pełnej zgodności z prawem unijnym wszystkich umów dotyczących kupowania gazu od dostawców zewnętrznych, przede wszystkim poprzez zwiększenie przejrzystości takich umów i zwiększenie ich zgodności z unijnymi postanowieniami w zakresie bezpieczeństwa energetycznego”.

Mechanizm wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych pomiędzy państwami członkowskimi a państwami trzecimi w dziedzinie energii został utworzony na mocy decyzji przyjętej przez Parlament i Radę w dniu 25 października 2012 r., która weszła w życie w dniu 17 listopada 2012 r. (decyzja w sprawie IGA)¹. Głównym elementem tego mechanizmu jest fakt, że Komisja przeprowadza kontrole zgodności umów międzyrządowych po zawarciu takiej umowy przez państwo członkowskie i państwo trzecie.

Komisja zdobyła znaczne doświadczenie we wdrażaniu tego mechanizmu od 2012 r. Ogólnie rzecz biorąc, jak wykazano w analizie oceny skutków przeglądu decyzji w sprawie IGA i w sprawozdaniu dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącym stosowania decyzji w sprawie IGA, Komisja uznała, że obecny system jest przydatny do gromadzenia informacji o istniejących umowach międzyrządowych i identyfikacji problemów stwarzanych przez nie pod względem ich zgodności z prawem Unii, lecz nie jest wystarczający do rozwiązywania tych problemów. W szczególności, jak stwierdzono w strategii na rzecz unii energetycznej: „w praktyce renegotiacja takich umów jest bardzo trudna. Stanowiska sygnatariuszy zostały już ustalone, co powoduje presję polityczną, aby nie zmieniać żadnych aspektów umowy.”.

W związku z tym zaangażowanie Komisji przed zawarciem takiej umowy przez państwo członkowskie i państwo trzecie mogłoby stanowić istotną wartość dodaną dzięki rozwiązywaniu potencjalnych konfliktów między przepisami umowy a zobowiązaniami państw członkowskich wynikającymi z międzynarodowego prawa traktatów i prawa UE.

W tym kontekście przegląd decyzji w sprawie IGA ma dwa główne cele:

1) zapewnienie zgodności umów międzyrządowych z prawem UE w celu zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego i zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego UE; oraz

2) poprawę przejrzystości umów międzyrządowych w celu zwiększenia efektywności kosztowej dostaw energii do UE i solidarności pomiędzy państwami członkowskimi.

Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

Niniejszy wniosek jest spójny z szeregiem środków przyjętych na szczeblu UE w celu poprawy funkcjonowania unijnego rynku energii i zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego UE.

¹ Decyzja nr 994/2012/UE w sprawie ustanowienia mechanizmu wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych w dziedzinie energii między państwami członkowskimi a państwami trzecimi.

Przegląd obecnie obowiązującej decyzji w sprawie IGA jest jednym z elementów strategii na rzecz unii energetycznej przyjętej w lutym 2015 r., w której określono ogólny kontekst i strukturę zarządzania nową unijną polityką energetyczną.

W planie działania dotyczącym strategii na rzecz unii energetycznej przewidziano szereg działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego UE. Niniejszy wniosek powinien zatem być rozpatrywany w kontekście innych inicjatyw, w tym przeglądu rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego². Decyzja w sprawie IGA jest blisko powiązana z rozporządzeniem w sprawie bezpieczeństwa dostaw gazu, ale określony w tej decyzji zakres mechanizmu wymiany informacji jest szerszy. W decyzji w sprawie IGA określono umowę międzyrządową jako „prawnie wiążącą umowę między jednym państwem członkowskim lub ich większą liczbą a jednym państwem trzecim lub ich większą liczbą, która ma wpływ na działanie lub funkcjonowanie rynku wewnętrznego energii bądź na bezpieczeństwo dostaw energii w Unii”. Decyzja w sprawie IGA ma więc zastosowanie do wszystkich umów międzyrządowych dotyczących dostaw nośników energii i infrastruktury, w szczególności w odniesieniu do gazu, ropy naftowej i energii elektrycznej. Nie obejmuje jedynie umów międzyrządowych dotyczących kwestii wchodzących w zakres Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej. W odniesieniu do tych umów międzyrządowych art. 103 Traktatu Euratom przewiduje szczególną procedurę *ex ante*.

Zakres decyzji w sprawie IGA nie obejmuje umów handlowych między przedsiębiorstwami³. Niniejszy wniosek nie rozszerza zakresu decyzji w sprawie IGA na umowy handlowe związane z umowami międzyrządowymi, ponieważ, jak wskazano w strategii na rzecz unii energetycznej, kwestia ta jest objęta, w odniesieniu do umów handlowych na dostawy gazu, wnioskiem dotyczącym przeglądu rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego.

Spójność z innymi politykami Unii

Wniosek nie tylko przyczynia się do realizacji unijnej polityki energetycznej. Zapewniając zgodność umów międzyrządowych z prawem UE, przyczynia się również do realizacji polityki w innych obszarach prawa Unii, takich jak rynek wewnętrzny, konkurencja i zamówienia publiczne.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

Podstawa prawna

Cele niniejszej decyzji, opisane powyżej, są zgodne z następującymi celami traktatowymi UE:

- zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii w Unii (art. 194 ust. 1 lit. b) TFUE);
- stworzenie sprawnie działającego wewnętrznego rynku energii w duchu solidarności między państwami członkowskimi (art. 3 ust. 3 TUE; art. 194 ust. 1 TFUE).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (nr ref. XXX)

³ Motyw 7 decyzji w sprawie IGA podkreśla, że decyzja ta nie ustanawia obowiązków w odniesieniu do umów między przedsiębiorstwami. Motyw ten stanowi także, że państwa członkowskie mogą dobrowolnie zawiadamiać Komisję o umowach handlowych, do których wyraźnie odsyłają umowy międzyrządowe.

Art. 194 TFUE jest zatem podstawą prawną proponowanej zmienionej decyzji w sprawie IGA, tak jak to miało miejsce w przypadku obecnej decyzji w sprawie IGA przyjętej przez Parlament i Radę w dniu 25 października 2012 r.

Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Konieczność podjęcia działań przez UE: Art. 194 TFUE stanowi podstawę prawną dla przeglądu decyzji w sprawie IGA. Na tej samej podstawie została przyjęta w 2012 r. decyzja w sprawie IGA, z poszanowaniem zasady pomocniczości. Wprowadzenie przez Komisję obowiązkowej kontroli *ex ante* zmieniłoby jednak decyzję w sprawie IGA. Zmiana ta oznaczałaby przesunięcie zadań z poziomu państw członkowskich na poziom UE. Jak wyjaśniono powyżej, z doświadczenia wynika, że ocena dokonana przez państwa członkowskie nie zapewnia zgodności umów międzyrządowych z prawem UE w sposób wystarczający i zadowalający i stwarza brak pewności prawa. Zaangażowanie Komisji *ex ante* stanowiłoby istotną wartość dodaną w zakresie rozwiązywania problemów (przede wszystkim konfliktów między przepisami umowy a zobowiązaniami państw członkowskich wynikającymi z międzynarodowego prawa traktatów i prawa UE).

Wartość dodana UE: Rosnąca integracja infrastruktury energetycznej i rynków, wspólna zależność od zewnętrznych dostawców i potrzeba zapewnienia solidarności w czasach kryzysu oznaczają, że zasadnicze decyzje polityczne dotyczące energii nie powinny być podejmowane wyłącznie na szczeblu krajowym, bez zaangażowania krajów sąsiadujących i UE. Decyzja w sprawie IGA znajduje się na styku wymiaru zewnętrznego (ponieważ dotyczy umów z państwami trzecimi) i rynku wewnętrznego (ponieważ niezgodne z przepisami UE przepisy, takie jak klauzule przeznaczenia mają negatywny wpływ na swobodny przepływ produktów energetycznych w obrębie rynku wewnętrznego). Istnieje zatem wyraźna wartość dodana wynikająca ze wzmocnienia współpracy i przejrzystości na szczeblu UE w ramach niniejszego wniosku.

Proporcjonalność

Celem niniejszego wniosku jest:

- 1) zapewnienie zgodności umów międzyrządowych z prawem UE w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego i zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego UE; oraz
- 2) zwiększenie przejrzystości umów międzyrządowych w celu zwiększenia efektywności kosztowej dostaw energii do UE i solidarności pomiędzy państwami członkowskimi.

W celu osiągnięcia tych celów proponuje się zasadniczo kombinację opcjonalnych klauzul wzorcowych oraz oceny *ex ante* dotyczącej zgodności umów międzyrządowych dokonywanej przed ich podpisaniem. Jak wyjaśniono w ocenie skutków dotyczącej przeglądu decyzji w sprawie IGA, utrzymywanie obecnego systemu nie byłoby skutecznym rozwiązaniem. W szczególności, żadna z umów międzyrządowych określonych przez Komisję jako problematyczne nie została do tej pory rozwiązana.

Podobnie w ocenie skutków stwierdza się, że opcja polegająca na opracowaniu obowiązkowych klauzul wzorcowych mogłaby ułatwić państwom członkowskim unikanie niezgodności z prawem unijnym, ale z uwagi na różnorodność sytuacji i modeli biznesowych objętych zakresem decyzji w sprawie IGA nie byłoby możliwe opracowanie klauzul wzorcowych, które byłyby na tyle precyzyjne, aby zagwarantować pewność prawa i zastąpić dogłębną ocenę *ex ante* ostatecznej wersji tekstu. Ponadto, w zależności od pozycji i siły

przetargowej państwa trzeciego, państwa członkowskie mogłyby nie być w stanie zawrzeć wzorcowych klauzul w umowach międzyrządowych.

Ostatecznie w ocenie skutków stwierdzono zatem, że wariant z obowiązkową kontrolą *ex ante* jest najmniej restrykcyjnym podejściem do zapobiegania niezgodności umów międzyrządowych z prawem UE.

Wybór instrumentu

Decyzja w sprawie IGA stanowi obecnie obowiązujące prawodawstwo w tej dziedzinie. Niniejszy wniosek ma na celu wzmocnienie i zwiększenie zakresu środków i procedur przewidzianych w obowiązującej decyzji. Właściwe jest zatem wybranie decyzji jako instrumentu. W związku z ilością i zakresem nowych elementów w projekcie decyzji proponuje się uchylene i zastąpienie obecnej decyzji 994/2012/UE zamiast zmiany obecnych przepisów.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

Oceny ex post/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa

Niniejszy wniosek przygotowano w oparciu o doświadczenia Komisji zdobyte podczas wykonywania decyzji w sprawie IGA od momentu jej wejścia w życie w dniu 17 listopada 2012 r., które zostały przeanalizowane w sprawozdaniu z oceny dołączonym do oceny skutków przeglądu decyzji w sprawie IGA oraz w sprawozdaniu dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącym stosowania obowiązującej decyzji w sprawie IGA.

W sprawozdaniach stwierdzono, w odniesieniu do skuteczności decyzji w sprawie IGA, że obecne przepisy (w szczególności z uwagi na zawarty w nich charakter *ex post* kontroli zgodności), nie skutkują przekształceniem uznanych za niezgodne z przepisami UE umów międzyrządowych w umowy zgodne z tymi przepisami i nie wywierają bezpośredniego wpływu na negocjacje państw członkowskich z państwami trzecimi. W szczególności żaden projekt umowy nigdy nie został przedłożony Komisji na zasadzie dobrowolności do kontroli *ex ante*. W związku z tym decyzji w sprawie IGA w jej obecnym kształcie nie uznaje się za skuteczną.

Stwierdzono także, że całkowite koszty związane z bieżącą decyzją w sprawie IGA są uzasadnione korzyściami, jakie z niej płyną, gdyż zapewnia ona funkcjonowanie wewnętrznego rynku energii i przyczynia się do bezpieczeństwa dostaw. Decyzja w sprawie IGA mogłaby jednak być bardziej skuteczna, gdyby przewidziane w niej kontrole zgodności byłyby przeprowadzane *ex ante* (a nie *ex post*, jak obecnie). Zwiększyłyby to znacznie pewność prawa i pozwoliłyby państwom członkowskim i Komisji uniknąć kosztów.

Ponadto w obu sprawozdaniach wyraźnie stwierdzono, że umowy międzyrządowe będą nadal odgrywać kluczową rolę w sektorze energetycznym UE. Decyzja w sprawie IGA jest zatem istotna, ale musi zostać dostosowana do zmieniającego się charakteru i tras dostaw energii. W sprawozdaniach podkreślono również, że istnieje wyraźna unijna wartość dodana decyzji w sprawie IGA, ponieważ umacnia ona współpracę i przejrzystość na szczeblu UE oraz przyczynia się do bezpieczeństwa dostaw i właściwego funkcjonowania wewnętrznego rynku energii.

Ogólnie rzecz biorąc, w sprawozdaniach stwierdza się, że procedury ustanowione w obecnej decyzji w sprawie IGA nie są w pełni odpowiednie, przy czym głównym problemem proceduralnym w tym względzie jest przewidziany w obecnym systemie charakter *ex post* kontroli zgodności będący wynikiem trudnych negocjacji międzyinstytucjonalnych w 2012 r., kiedy przyjęto decyzję w sprawie IGA.

Niniejszy wniosek odnosi się do ujawnionych braków.

Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Zorganizowano konsultacje społeczne w okresie od 28 lipca do 22 października 2015 r. Komisja otrzymała około 25 odpowiedzi od zainteresowanych stron, w tym państw członkowskich i kilku stowarzyszeń (organów nadzoru i przedstawicieli sektora), zaś stopień reakcji na konsultacje można uznać za zadowalający.

Wszyscy respondenci podkreślili znaczenie umów międzyrządowych dla bezpieczeństwa dostaw energii oraz właściwego funkcjonowania wewnętrznego rynku energii. Jeśli chodzi o potrzebę wzmocnienia obecnego systemu ustanowionego na podstawie decyzji w sprawie IGA i sposobu, w jaki najlepiej to osiągnąć, to opinie wśród respondentów były podzielone:

pełne sprawozdanie z wyników konsultacji społecznych znajduje się w załączniku do oceny skutków przeglądu decyzji w sprawie IGA, a niepoufne odpowiedzi opublikowano na stronie internetowej Komisji⁴.

Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej

Informacje związane z wykonaniem decyzji w sprawie IGA są częściowo poufne, zarówno z powodu pewnych przepisów zawartych w samej decyzji w sprawie IGA (art. 4 – Poufność), jak i z uwagi na pewne wyjątki określone w rozporządzeniu 1049/2001⁵ w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (art. 4 ust. 1 lit. a) tiret trzecie – Ochrona stosunków międzynarodowych, art. 4 ust. 5 – Wniosek złożony przez państwo członkowskie o nieujawnianie dokumentu pochodzącego od tego państwa członkowskiego bez jego uprzedniej zgody lub art. 4 ust. 2 tiret drugie – Ochrona postępowania sądowego i porady prawnej). Między innymi z uwagi na względy poufności postanowiono nie poddawać analizie zewnętrznej wykonania obecnie obowiązującej decyzji w sprawie IGA.

Ocena skutków

Wszystkie proponowane środki zostały poparte oceną skutków. W dniu 4 grudnia 2015 r. została wydana pozytywna opinia przez Radę ds. Kontroli Regulacyjnej.

W ocenie skutków rozważono w sumie pięć wariantów strategicznych:

Wariant 1: Scenariusz odniesienia: Decyzja w sprawie IGA pozostaje niezmienną, ale zostaje wzmocniona polityka dotycząca postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego

Wariant 2: Do umów międzyrządowych, które nie naruszają prawa UE/wytocznych, włączone zostają klauzule wzorcowe

⁴ <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-review-intergovernmental-agreements-decision>

⁵ Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s.43

Wariant 3: Wprowadza się obowiązek przeprowadzenia oceny *ex ante* umów międzyrządowych przez Komisję

Wariant 4: Wprowadza się obowiązek uczestnictwa Komisji w charakterze obserwatora w negocjacjach umów międzyrządowych

Wariant 5: Negocjacje dotyczące unijnych umów w dziedzinie energii prowadzi Komisja

W ocenie skutków stwierdzono, że najbardziej opłacalnym, skutecznym i proporcjonalnym wariantem jest wariant 3.

Sprawność regulacyjna i uproszczenie

Wniosek spowoduje niewielki wzrost obciążeń administracyjnych

Prawa podstawowe

Nie dotyczy

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet UE.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Decyzja w sprawie IGA zawiera klauzulę przeglądu w art. 8. Artykuł ten zobowiązuje Komisję do sporządzenia sprawozdania do dnia 1 stycznia 2016 r., a następnie co trzy lata.

Do niniejszego wniosku dotyczącego zmiany decyzji w sprawie IGA dołączono, obok sprawozdania z oceny w załączniku do oceny skutków przeglądu decyzji w sprawie IGA, pierwsze sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady.

W przyszłości Komisja, zgodnie z wymogiem zawartym w art. 8 decyzji w sprawie IGA, zamierza przedstawić kolejne sprawozdanie do dnia 1 stycznia 2020 r.

Wreszcie Komisja, stojąc na straży traktatów, będzie stosować tam gdzie to konieczne procedurę określoną w art. 258 Traktatu, w przypadku gdy którekolwiek z państw członkowskich nie przestrzega swoich obowiązków dotyczących wdrażania i stosowania prawa unijnego.

Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)

Nie dotyczy.

Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

Zmieniona decyzja zawiera następujące elementy:

1. Obowiązki w zakresie powiadamiania w odniesieniu do umów międzyrządowych:
 - obowiązek państwa członkowskiego dotyczący poinformowania Komisji o zamiarze rozpoczęcia negocjacji z państwem trzecim w sprawie zawarcia

nowej umowy międzyrządowej lub wprowadzenia zmian do obowiązujących umów;

- Komisja powinna być informowana od momentu zgłoszenia negocjacji;
- w przypadku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie o negocjacjach, służby Komisji mogą udzielić danemu państwu członkowskiemu wskazówek dotyczących sposobu uniknięcia niezgodności umowy międzyrządowej z prawem unijnym lub przyjętym przez Radę stanowiskiem Unii lub konkluzjami Rady Europejskiej;
- obowiązek zgłoszenia Komisji projektu negocjowanej umowy międzyrządowej lub zmiany umowy wraz z wszelkimi dokumentami towarzyszącymi, gdy tylko w trakcie negocjacji zostanie osiągnięte porozumienie między stronami we wszystkich podstawowych kwestiach, w celu dokonania przez Komisję oceny *ex ante*;
- obowiązek zgłoszenia Komisji umowy międzyrządowej lub zmiany wraz z wszelkimi dokumentami towarzyszącymi po ich ratyfikacji;
- obowiązek zgłoszenia Komisji wszystkich obowiązujących umów międzyrządowych lub zmian wraz z wszelkimi dokumentami towarzyszącymi;
- umowy między przedsiębiorstwami nie są objęte obowiązkiem zgłoszenia, ale mogą być przedkładane na zasadzie dobrowolności;
- obowiązek, zgodnie z którym Komisja ma udostępniać otrzymane informacje i dokumenty innym państwom członkowskim zgodnie z przepisami dotyczącymi poufności informacji.

2. Ocena dokonana przez Komisję:

- obowiązek przeprowadzenia przez Komisję oceny *ex ante* projektu umowy międzyrządowej lub zmiany takiej umowy oraz poinformowania państwa członkowskiego o ewentualnych wątpliwościach co do jej zgodności z przepisami Unii, w szczególności dotyczącymi wewnętrznego rynku energii UE oraz prawa konkurencji, w ciągu sześciu tygodni;
- obowiązek, zgodnie z którym w ciągu 12 tygodni od daty zgłoszenia Komisja powinna przekazać państwu członkowskiemu swoją opinię na temat zgodności z przepisami unijnymi umowy międzyrządowej lub zmiany takiej umowy;
- państwo członkowskie nie zawiera negocjowanej umowy międzyrządowej lub zmiany takiej umowy dopóki Komisja nie przekaze temu państwu członkowskiemu swojej opinii i nie poinformuje go o ewentualnych wątpliwościach. Przy zawieraniu negocjowanej umowy międzyrządowej lub zmiany takiej umowy państwo członkowskie uwzględni w najwyższym stopniu opinię Komisji;
- obowiązek przeprowadzenia przez Komisję oceny *ex post* obowiązujących umów międzyrządowych lub zmian takich umów oraz poinformowania państw członkowskich o wątpliwościach co do ich zgodności z przepisami unijnymi w ciągu dziewięciu miesięcy od zgłoszenia.

3. Obowiązki w zakresie powiadamiania i dokonania przez Komisję oceny w odniesieniu do instrumentów niewiążących:

- obowiązek przedłożenia Komisji wszystkich obowiązujących i przyszłych instrumentów niewiążących wraz z wszelkimi dokumentami towarzyszącymi;
- Komisja może dokonać oceny *ex post* przedłożonych instrumentów niewiążących i poinformować państwo członkowskie, jeśli uzna, że środki wdrażające instrument niewiążący mogą kolidować z przepisami unijnymi;
- obowiązek, zgodnie z którym Komisja ma udostępniać otrzymane dokumenty innym państwom członkowskim zgodnie z przepisami dotyczącymi poufności informacji.

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie ustanowienia mechanizmu wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych i instrumentów niewiążących w dziedzinie energii między państwami członkowskimi a państwami trzecimi i uchylająca decyzję nr 994/2012/UE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁶,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,⁷

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dla właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego energii konieczne jest, aby energia importowana do Unii podlegała w pełni zasadom ustanawiającym rynek wewnętrzny energii. Nieprawidłowo funkcjonujący rynek wewnętrzny energii stawia Unię w ryzykownej i niekorzystnej sytuacji pod względem bezpieczeństwa dostaw energii, a także uniemożliwia konsumentom europejskim i przemysłowi europejskiemu czerpanie wynikających z niego potencjalnych korzyści.
- (2) Celem strategii unii energetycznej przyjętej przez Komisję w dniu 25 lutego 2015 r.⁸ jest zapewnienie konsumentom bezpiecznej, zrównoważonej, konkurencyjnej energii po przystępnych cenach. W szczególności w strategii unii energetycznej podkreślono, że pełna zgodność umów związanych z zakupem energii od państw trzecich z przepisami Unii ma podstawowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, jak stwierdzono w analizach przeprowadzonych w maju 2014 r. na potrzeby europejskiej strategii bezpieczeństwa energetycznego⁹. W tym samym duchu Rada Europejska w swoich konkluzjach z dnia 19 marca 2015 r. wezwała również do „pełnej zgodności z prawem unijnym wszystkich umów dotyczących kupowania gazu od dostawców zewnętrznych, przede wszystkim poprzez zwiększenie przejrzystości takich umów i zwiększenie ich zgodności z unijnymi postanowieniami w zakresie bezpieczeństwa energetycznego”.

⁶ Dz.U. C z , s. .

⁷ Dz.U. C z , s. .

⁸ COM (2015)80

⁹ COM (2014)330

- (3) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 994/2012/UE¹⁰ była przydatna do gromadzenia informacji o istniejących umowach międzyrządowych i identyfikacji problemów stwarzanych przez nie pod względem ich zgodności z prawem Unii.
- (4) Niemniej jednak decyzja nr 994/2012/UE okazała się nieskuteczna pod względem zapewniania zgodności umów międzyrządowych z prawem Unii. Decyzja ta opierała się w dużej mierze na ocenie umów międzyrządowych dokonywanej przez Komisję już po ich zawarciu przez państwa członkowskie z państwem trzecim. Doświadczenie zebrane w trakcie wykonywania przepisów decyzji nr 994/2012/UE wykazało, że ocena przeprowadzona *ex post* nie wykorzystuje w pełni możliwości dotyczących zapewniania zgodności umów międzyrządowych z prawem Unii. W szczególności umowy międzyrządowe nie zawierają odpowiedniej klauzuli rozwiązania ani klauzuli dostosowawczej, która umożliwiłaby państwom członkowskim dostosowanie umowy międzyrządowej i zapewnienie jej zgodności z prawem Unii w rozsądnym terminie. Ponadto stanowiska sygnatariuszy zostały już ustalone, co powoduje presję polityczną, aby nie zmieniać żadnych aspektów umowy.
- (5) Aby uniknąć wszelkiej niezgodności z prawem Unii i zwiększyć przejrzystość państwa członkowskie powinny bezzwłocznie informować Komisję o zamiarze podjęcia negocjacji dotyczących nowych umów międzyrządowych lub zmian w obowiązujących umowach międzyrządowych. Komisja powinna być regularnie informowana o postępach w negocjacjach. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość zwrócenia się do Komisji, aby wzięła udział w negocjacjach jako obserwator.
- (6) W trakcie negocjacji Komisja powinna mieć możliwość udzielenia porad odnośnie do sposobów uniknięcia niezgodności z prawem unijnym. W szczególności Komisja mogłaby opracować we współpracy z państwami członkowskimi opcjonalne klauzule wzorcowe lub wytyczne. Komisja powinna mieć możliwość zwrócenia uwagi na cele unijnej polityki energetycznej, zasadę solidarności między państwami członkowskimi oraz przyjęte przez Radę stanowisko Unii lub konkluzje Rady Europejskiej.
- (7) Aby zapewnić zgodność z przepisami Unii, państwa członkowskie powinny zgłaszać Komisji projekt umowy międzyrządowej zanim stanie się ona prawnie wiążąca dla stron (*ex ante*). W duchu współpracy Komisja powinna wspierać państwo członkowskie w identyfikacji problemów dotyczących zgodności z przepisami unijnymi projektu umowy międzyrządowej lub zmiany takiej umowy. Dane państwo członkowskie byłoby wówczas lepiej przygotowane do wynegocjowania umowy zgodnej z przepisami unijnymi. Komisja powinna mieć wystarczająco dużo czasu na przeprowadzenie takiej oceny, aby zapewnić w najwyższym stopniu pewność prawa bez powodowania niepotrzebnych opóźnień. Aby w pełni skorzystać ze wsparcia oferowanego przez Komisję, państwa członkowskie powinny powstrzymać się od zawierania umowy międzyrządowej zanim Komisja nie przekaże im swojej oceny. Państwa członkowskie powinny podjąć wszystkie niezbędne działania w celu znalezienia właściwego rozwiązania i wyeliminowania wykrytej niezgodności.
- (8) W kontekście strategii unii energetycznej przejrzystość dotychczasowych i przyszłych umów międzyrządowych ma w dalszym ciągu kluczowe znaczenie. Państwa członkowskie powinny nadal przedkładać Komisji wszystkie obowiązujące i przyszłe umowy międzyrządowe, zarówno te, które weszły już w życie, jak i te tymczasowo stosowane, w rozumieniu art. 25 Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów, oraz przedkładać wszelkie nowe umowy międzyrządowe.

¹⁰

Dz.U. L 299 z 27.10.2012, s.13.

- (9) Komisja powinna ocenić zgodność z prawem Unii umów międzyrządowych, które już weszły w życie lub są stosowane tymczasowo, przed wejściem w życie niniejszej decyzji i poinformować państwa członkowskie o tej ocenie. W przypadku braku zgodności państwa członkowskie powinny podjąć wszystkie niezbędne działania w celu znalezienia właściwego rozwiązania i wyeliminowania wykrytej niezgodności.
- (10) Niniejsza decyzja powinna mieć zastosowanie jedynie do umów międzyrządowych, które mają wpływ na wewnętrzny rynek energii i bezpieczeństwo dostaw energii w Unii. W przypadku wątpliwości państwa członkowskie powinny zasięgać rady Komisji. Co do zasady umowy, które wygasły lub nie są już stosowane, nie mają wpływu na rynek wewnętrzny energii ani na bezpieczeństwo dostaw energii w Unii, i tym samym nie powinny być objęte niniejszą decyzją.
- (11) Państwa członkowskie nawiązują stosunki z państwami trzecimi nie tylko zawierając z nimi umowy międzyrządowe, lecz również za pośrednictwem instrumentów niewiążących. Pomimo swojego niewiążącego charakteru, takie instrumenty mogą być wykorzystywane do ustanawiania szczegółowych ram dla infrastruktury energetycznej i dostaw energii. W tym zakresie instrumenty niewiążące mogą mieć podobne skutki dla na wewnętrznego rynku energii jak umowy międzyrządowe, ponieważ wdrażanie takich instrumentów może skutkować pogwałceniem przepisów unijnych. Aby zapewnić większą przejrzystość wszystkich stosowanych przez państwa członkowskie środków, które mogą wywierać wpływ na wewnętrzny rynek energii i bezpieczeństwo energetyczne, państwa członkowskie powinny przedkładać *ex post* Komisji również odpowiednie instrumenty niewiążące. Komisja powinna ocenić przedłożone instrumenty niewiążące i jeśli to stosowne, poinformować o wnioskach państwo członkowskie.
- (12) Umowy międzyrządowe lub instrumenty niewiążące, które muszą być przedkładane w całości Komisji na podstawie innych aktów unijnych lub dotyczą kwestii wchodzących w zakres Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej nie powinny być objęte niniejszą decyzją.
- (13) Niniejsza decyzja nie powinna ustanawiać obowiązków w odniesieniu do umów między przedsiębiorstwami. Państwa członkowskie powinny mieć jednak możliwość zawiadamiania Komisji na zasadzie dobrowolności o takich umowach, do których wyraźnie odsyłają umowy międzyrządowe lub instrumenty niewiążące.
- (14) Komisja powinna udostępniać uzyskane informacje wszystkim pozostałym państwom członkowskim w bezpiecznej postaci elektronicznej. Komisja powinna uwzględniać wnioski państw członkowskich o traktowanie przekazanych jej informacji jako poufnych. Wnioski o zachowanie poufności nie powinny jednak ograniczać dostępu samej Komisji do informacji poufnych, gdyż Komisja musi dysponować pełnymi informacjami na potrzeby własnej oceny. Komisja powinna być odpowiedzialna za zagwarantowanie stosowania klauzuli poufności. Wnioski o zachowanie poufności powinny pozostawać bez uszczerbku dla prawa dostępu do dokumentów przewidzianego w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady¹¹.

¹¹ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

- (15) Jeżeli państwo członkowskie traktuje umowę międzyrządową jako poufną, powinno przedstawić Komisji jej streszczenie w celu udostępnienia takiego streszczenia pozostałym państwom członkowskim.
- (16) Stała wymiana informacji na temat umów międzyrządowych na poziomie Unii powinna umożliwić opracowanie najlepszych praktyk. Na podstawie tych najlepszych praktyk Komisja, w stosownych przypadkach we współpracy z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych w odniesieniu do polityki zewnętrznej Unii, powinna opracować opcjonalne klauzule wzorcowe do stosowania w umowach międzyrządowych między państwami członkowskimi a państwami trzecimi. Stosowanie takich klauzul wzorcowych powinno zapobiegać niezgodności umów międzyrządowych z prawem unijnym, w szczególności z przepisami dotyczącymi wewnętrznego rynku energii i z prawem konkurencji, oraz niezgodności z umowami międzynarodowymi zawartymi przez Unię. Ich stosowanie powinno być opcjonalne oraz powinna istnieć możliwość dostosowania ich treści do konkretnych okoliczności.
- (17) Lepsza wzajemna wiedza na temat obowiązujących i nowych umów międzyrządowych oraz instrumentów niewiążących powinna umożliwić lepszą koordynację w kwestiach energetycznych między samymi państwami członkowskimi oraz między państwami członkowskimi a Komisją. Taka usprawniona koordynacja powinna umożliwiać państwom członkowskim pełne korzystanie ze znaczenia politycznego i gospodarczego Unii oraz umożliwiać Komisji przedstawianie propozycji rozwiązań problemów zidentyfikowanych w obszarze umów międzyrządowych.
- (18) Komisja powinna ułatwiać koordynację między państwami członkowskimi i do niej zachęcać w celu wzmocnienia ogólnej strategicznej roli Unii w oparciu o silne i skuteczne skoordynowane podejście wobec państw będących producentami, państw tranzytowych i państw będących odbiorcami.
- (19) Ponieważ cel niniejszej decyzji, a mianowicie wymiana informacji między państwami członkowskimi i Komisją odnośnie do umów międzyrządowych i instrumentów niewiążących w dziedzinie energii, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, a ze względu na skutki niniejszej decyzji, mającej zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich, możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tego celu.
- (20) Przepisy niniejszej decyzji powinny pozostawać bez uszczerbku dla stosowania przepisów Unii w zakresie uchybień zobowiązaniom państwa członkowskiego, pomocy państwa i konkurencji. W szczególności, Komisja ma prawo do wszczęcia postępowania w sprawie uchybienia zgodnie z art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w przypadku uznania, że państwo członkowskie nie wykonało swych zobowiązań, które ciążyą na nim na mocy TFUE.
- (21) W 2020 r. Komisja powinna ocenić, czy niniejsza decyzja jest wystarczająca i skuteczna pod względem zapewniania zgodności umów międzyrządowych z prawem unijnym oraz czy istnieje wysoki poziom koordynacji między państwami członkowskimi w odniesieniu do umów międzyrządowych w dziedzinie energii.
- (22) Należy uchylić decyzję nr 994/2012/UE.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsza decyzja ustanawia mechanizm wymiany informacji między państwami członkowskimi a Komisją w odniesieniu do umów międzyrządowych i instrumentów niewiążących w dziedzinie energii, zgodnie z definicją w art. 2, w celu zoptymalizowania funkcjonowania wewnętrznego rynku energii.
2. Niniejsza decyzja nie ma zastosowania do umów międzyrządowych i instrumentów niewiążących, które już podlegają w całości innym szczegółowym procedurom zgłaszania na mocy prawa unijnego.

Artykuł 2

Definicje

Na potrzeby niniejszej decyzji zastosowanie mają następujące definicje:

- 1) „umowa międzyrządowa” oznacza prawnie wiążącą umowę między co najmniej jednym państwem członkowskim a co najmniej jednym państwem trzecim, która ma wpływ na działanie lub funkcjonowanie wewnętrznego rynku energii bądź na bezpieczeństwo dostaw energii w Unii; jednakże w przypadku gdy w zakres takiej wiążącej prawnie umowy wchodzi również inne kwestie, „umowę międzyrządową” stanowią wyłącznie te postanowienia, które dotyczą energii, włącznie z postanowieniami ogólnymi mającymi zastosowanie do takich postanowień dotyczących energii;
- 2) „obowiązująca umowa międzyrządowa” oznacza umowę międzyrządową, która weszła w życie lub jest stosowana tymczasowo przed wejściem w życie niniejszej decyzji;
- 3) „instrument niewiążący” oznacza niewiążące prawnie porozumienie między co najmniej jednym państwem członkowskim a co najmniej jednym państwem trzecim, takie jak protokół ustaleń, wspólna deklaracja, wspólna deklaracja ministerialna, wspólne działanie lub wspólny kodeks postępowania, które zawiera interpretację prawa unijnego, określa warunki dostaw energii (takie jak ilość i cena energii) lub rozwój infrastruktury energetycznej;
- 4) „istniejący instrument niewiążący” oznacza instrument niewiążący podpisany lub w inny sposób uzgodniony przed wejściem w życie niniejszej decyzji.

Artykuł 3

Obowiązki w zakresie powiadamiania Komisji w odniesieniu do umów międzyrządowych

1. Jeśli państwo członkowskie ma zamiar rozpocząć negocjacje z państwem trzecim w celu zmiany obowiązującej umowy międzyrządowej lub zawarcia nowej umowy międzyrządowej, informuje ono Komisję na piśmie o tym zamiarze jak najwcześniej przed planowanym otwarciem negocjacji.

W przypadku takiego powiadomienia Komisji o negocjacjach, zainteresowane państwo członkowskie regularnie informuje Komisję o postępach tych negocjacjach.

2. Gdy tylko w trakcie negocjacji zostanie osiągnięte porozumienie między stronami we wszystkich podstawowych kwestiach zawartych w projekcie umowy międzyrządowej lub zmiany obowiązującej umowy międzyrządowej, lecz jeszcze przed zakończeniem formalnych negocjacji, dane państwo członkowskie przedkłada Komisji projekt umowy lub zmiany umowy wraz z wszelkimi załącznikami w celu dokonania przez Komisję oceny *ex ante* zgodnie z art. 5.

W przypadku gdy projekt umowy międzyrządowej lub zmiany umowy międzyrządowej wyraźnie odsyła do innych tekstów, zainteresowane państwo członkowskie przedkłada również te inne teksty, o ile zawierają one elementy, które mogą mieć wpływ na funkcjonowanie wewnętrznego rynku energii lub na bezpieczeństwo dostaw energii w Unii.
3. Z chwilą ratyfikacji umowy międzyrządowej lub zmiany umowy międzyrządowej dane państwo członkowskie przedkłada Komisji umowę międzyrządową lub zmianę umowy, łącznie z wszelkimi załącznikami do niej.

W przypadku gdy ratyfikowana umowa międzyrządowa lub zmiana umowy międzyrządowej wyraźnie odsyła do innych tekstów, zainteresowane państwo członkowskie przedkłada również te inne teksty, o ile zawierają one elementy, które mogą mieć wpływ na funkcjonowanie wewnętrznego rynku energii lub na bezpieczeństwo dostaw energii w Unii.
4. Obowiązek powiadamiania Komisji zgodnie z ust. 2 i 3 nie ma zastosowania do umów między przedsiębiorstwami.
5. Wszelkie powiadomienia na podstawie ust. 1–3 niniejszego artykułu, art. 6 ust. 1 i 2 oraz art. 7 ust. 1 i 2 przesyłane są za pośrednictwem internetowej aplikacji zapewnionej przez Komisję. Bieg terminów, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 oraz w art. 6 ust. 3, rozpoczyna się w dniu, w którym w aplikacji zarejestrowano komplet dokumentów dotyczących powiadomienia.

Artykuł 4

Wsparcie ze strony Komisji

1. W przypadku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie o negocjacjach zgodnie z art. 3 ust. 1 Komisja może udzielić danemu państwu członkowskiemu wskazówek dotyczących sposobu uniknięcia niezgodności negocjowanej umowy międzyrządowej lub zmiany obowiązującej umowy międzyrządowej z prawem unijnym. Państwo członkowskie może również wystąpić do Komisji z wnioskiem o wsparcie w takich negocjacjach.
2. Na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego lub na wniosek Komisji i za pisemną zgodną zainteresowanego państwa członkowskiego Komisja może uczestniczyć w negocjacjach jako obserwator.
3. W przypadku udziału w negocjacjach w charakterze obserwatora Komisja może udzielić zainteresowanemu państwu członkowskiemu porad dotyczących sposobu uniknięcia niezgodności negocjowanej umowy międzyrządowej lub zmiany umowy z prawem unijnym.

Artykuł 5

Proces oceny przez Komisję

1. W terminie sześciu tygodni od daty otrzymania zgodnie z art. 3 ust. 2 kompletnego projektu umowy międzyrządowej lub zmiany umowy wraz z załącznikami do nich Komisja powiadamia zainteresowane państwo członkowskie o wszelkich wątpliwościach co do zgodności projektu umowy międzyrządowej lub zmiany umowy z przepisami Unii, w szczególności z przepisami dotyczącymi wewnętrznego rynku energii oraz z unijnym prawem konkurencji. W przypadku braku odpowiedzi Komisji w tym terminie uznaje się, że nie zgłosiła ona żadnych wątpliwości tego rodzaju.
2. W przypadku gdy Komisja powiadomi zainteresowane państwo członkowskie zgodnie z ust. 1 o swoich wątpliwościach, powiadamia ona zainteresowane państwo członkowskie o swej opinii co do zgodności projektu umowy międzyrządowej lub zmiany umowy z przepisami Unii, w szczególności z przepisami dotyczącymi wewnętrznego rynku energii oraz z unijnym prawem konkurencji w terminie dwunastu tygodni od daty otrzymania projektu zgodnie z ust. 1. W przypadku braku opinii Komisji w tym terminie uznaje się, że Komisja nie wniosła żadnych zastrzeżeń.
3. Terminy, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą zostać przedłużone za zgodą zainteresowanego państwa członkowskiego. Terminy, o których mowa w ust. 1 i 2, zostają skrócone w porozumieniu z Komisją, o ile jest to uzasadnione okolicznościami.
4. Państwo członkowskie nie podpisuje ani nie ratyfikuje projektu umowy międzyrządowej lub zmiany do obowiązującej umowy międzyrządowej ani nie wyraża na nie zgody dopóki nie zostanie poinformowane przez Komisję o wątpliwościach, zgodnie z ust. 1 lub, tam gdzie stosowne, dopóki Komisja nie wyda opinii zgodnie z ust. 2, lub w przypadku braku informacji lub opinii od Komisji, dopóki nie upłyną terminy, o których mowa w ust. 1 lub, w stosownych przypadkach, ust. 2.

Przy podpisywaniu lub ratyfikowaniu umowy międzyrządowej lub zmiany umowy lub przy wyrażaniu na nie zgody zainteresowane państwo członkowskie uwzględnia w najwyższym stopniu opinię Komisji, o której mowa w ust. 2.

Artykuł 6

Obowiązki w zakresie powiadamiania Komisji i dokonania przez Komisję oceny w odniesieniu do obowiązujących umów międzyrządowych

1. Najpóźniej w ciągu [trzech miesięcy po wejściu w życie niniejszej decyzji] państwo członkowskie powiadamia Komisję o wszystkich obowiązujących umowach międzyrządowych, łącznie z załącznikami i zmianami do nich.

W przypadku gdy obowiązująca umowa międzyrządowa wyraźnie odsyła do innych tekstów dane państwo członkowskie przedkłada również te inne teksty, o ile zawierają one elementy, które mają wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego energii lub na bezpieczeństwo dostaw energii w Unii.

Obowiązek powiadamiania Komisji zgodnie z niniejszym ustępem nie ma zastosowania do umów między przedsiębiorstwami.
2. Obowiązujące umowy międzyrządowe, które już przedłożono Komisji zgodnie z art. 3 ust. 1 lub ust. 5 decyzji nr 994/2012/UE lub art. 13 ust. 6 lit. a) rozporządzenia

(UE) nr 994/2010 na dzień wejścia w życie niniejszej decyzji, uznaje się za przedłożone na potrzeby ust. 1 niniejszego artykułu, o ile takie przedłożenie spełnia wymogi tego ustępu.

3. Komisja ocenia umowy międzyrządowe przedłożone zgodnie z ust. 1 i 2. Jeżeli w wyniku swojej pierwszej oceny Komisja poweźmie wątpliwości co do zgodności tych umów z prawem unijnym, w szczególności z unijnym prawem konkurencji i przepisami dotyczącymi wewnętrznego rynku energii, powiadamia o tym zainteresowane państwa członkowskie w terminie dziewięciu miesięcy od przedłożenia tych umów.

Artykuł 7

Obowiązki w zakresie powiadamiania Komisji i dokonania przez Komisję oceny w odniesieniu do instrumentów niewiążących

1. Z chwilą przyjęcia instrumentu niewiążącego lub zmiany instrumentu niewiążącego zainteresowane państwo członkowskie przedkłada Komisji niewiążący instrument lub zmianę instrumentu, łącznie z wszelkimi załącznikami do nich.

W przypadku gdy instrument niewiążący lub zmiana instrumentu niewiążącego wyraźnie odsyłają do innych tekstów, zainteresowane państwo członkowskie przedkłada również te inne teksty, o ile zawierają one elementy, które mają wpływ na funkcjonowanie wewnętrznego rynku energii lub na bezpieczeństwo dostaw energii w Unii.

2. Najpóźniej w ciągu [trzech miesięcy po wejściu w życie niniejszej decyzji] państwo członkowskie powiadamia Komisję o wszystkich istniejących instrumentach niewiążących, łącznie z załącznikami i zmianami do nich.

W przypadku gdy istniejący instrument niewiążący wyraźnie odsyła do innych tekstów państwa członkowskie przedkładają również te inne teksty, o ile zawierają one elementy, które mają wpływ na funkcjonowanie wewnętrznego rynku energii lub na bezpieczeństwo dostaw energii w Unii.

3. Obowiązek powiadamiania Komisji zgodnie z ust. 1 i 2 nie ma zastosowania do umów między przedsiębiorstwami.
4. 4. Jeżeli w wyniku swojej pierwszej oceny Komisja poweźmie wątpliwości co do zgodności środków wdrażających instrument niewiążący przedłożony jej na podstawie ust. 1 i 2 z prawem unijnym, w szczególności z unijnym prawem konkurencji i przepisami dotyczącymi wewnętrznego rynku energii, powiadamia o tym zainteresowane państwo członkowskie.

Artykuł 8

Przejrzystość i poufność

1. Przekazując Komisji informacje zgodnie z art. 3 ust. 1–3, art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 i 2, państwo członkowskie może wskazać, czy którekolwiek z informacji, handlowych lub innych, których ujawnienie może odbyć się ze szkodą dla działalności zaangażowanych stron, należy traktować jako poufne, oraz czy przekazane informacje mogą być udostępnione innym państwom członkowskim.

Państwo członkowskie może udzielić takich wskazówek w odniesieniu do obowiązujących umów, o których mowa w art. 6 ust. 2, najpóźniej w ciągu [trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszej decyzji].

2. W przypadku gdy dane państwo członkowskie nie wskazało, że informacje należy traktować jako poufne zgodnie z ust. 1, Komisja udostępnia te informacje wszystkim pozostałym państwom członkowskim w bezpiecznej postaci elektronicznej.
3. W przypadku gdy dane państwo członkowskie wskazało, że należy traktować jako poufne zgodnie z ust. 1: obowiązującą umowę międzyrządową, zmianę obowiązującej umowy międzyrządowej, nową umowę międzyrządową, istniejący instrument niewiążący, zmianę istniejącego instrumentu niewiążącego lub nowy instrument niewiążący, wówczas dane państwo członkowskie udostępnia streszczenie przekazanych informacji.

Streszczenie takie zawiera co najmniej następujące informacje dotyczące danej umowy międzyrządowej, instrumentu niewiążącego lub ich zmiany:

- (a) przedmiot;
- (b) cel i zakres stosowania;
- (c) czas trwania;
- (d) strony;
- (e) informacje dotyczące głównych elementów.

Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do informacji przedłożonych zgodnie z art. 3 ust. 1 i 2.

4. Komisja udostępnia w formie elektronicznej streszczenia, o których mowa w ust. 3, wszystkim pozostałym państwom członkowskim.
5. Wnioski o zachowanie poufności zgodnie z niniejszym artykułem nie ograniczają dostępu samej Komisji do informacji poufnych. Komisja zapewnia, aby dostęp do informacji poufnych był ściśle ograniczony do służb Komisji, dla których dostęp do informacji jest absolutnie niezbędny.

Artykuł 9

Koordinacja między państwami członkowskimi

Komisja ułatwia i wspiera koordynację między państwami członkowskimi w celu:

- (a) przeprowadzania przeglądu sytuacji dotyczącej umów międzyrządowych i instrumentów niewiążących oraz dążenia do zgodności i spójności w stosunkach zewnętrznych Unii w zakresie energii z państwami będącymi producentami, państwami tranzytowymi i państwami będącymi odbiorcami;
- (b) rozpoznawania wspólnych problemów związanych z umowami międzyrządowymi i instrumentami niewiążącymi oraz analizowania odpowiednich działań służących rozwiązywaniu tych problemów i, w stosownych przypadkach, proponowania rozwiązań;
- (c) opracowywania, na podstawie najlepszych praktyk i po konsultacji z państwami członkowskimi, opcjonalnych wzorcowych klauzul, których zastosowanie przyczyniłoby się do znacznej poprawy zgodności przyszłych umów międzyrządowych i instrumentów niewiążących z prawem unijnym;

- (d) wspierania, w stosownych przypadkach, prac nad wielostronnymi umowami międzyrządowymi lub instrumentami niewiązującymi, które obejmują wiele państw członkowskich lub Unię jako całość.

Artykuł 10

Sprawozdawczość i przegląd

1. Najpóźniej do dnia 1 stycznia 2020 r. Komisja przedkłada sprawozdanie ze stosowania niniejszej decyzji Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.
2. W sprawozdaniu ocenia się w szczególności, w jakim stopniu niniejsza decyzja przyczynia się do poprawy zgodności umów międzyrządowych i instrumentów niewiązujących z prawem unijnym oraz do wysokiego poziomu koordynacji między państwami członkowskimi w odniesieniu do umów międzyrządowych i instrumentów niewiązujących. Ponadto ocenia się w nim wpływ niniejszej decyzji na negocjacje państw członkowskich z państwami trzecimi oraz czy zakres stosowania niniejszej decyzji i określone w niej procedury są odpowiednie.

Artykuł 11

Uchylenie

Decyzja nr 994/2012/UE traci moc.

Artykuł 12

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 13

Adresaci

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*